

[71
A-85]

SC

SARDAR PATEL UNIVERSITY
MA Economics: Semester-III (Third)

Day: **Tuesday**

Date: **05/04/2016**

Time: **02:30 p.m. to 05:30 p.m.**

Code and Subject: **PA03EECO03- Environmental Problems of India**

All questions carry equal marks

Total Marks: 70

- Q 1. (A) What are the environmental problems due to unplanned urbanisation? Discuss measures taken by the government to reduce urban environmental pollution in India.

OR

- Q 1. (B) What are the sources of air pollution? What are the policy measures and individual efforts to reduce air pollution in India?

- Q 2. (A) How are consumers responsible for environmental pollution? Discuss how we can adopt an eco-friendly lifestyle in our day-to-day life.

OR

- Q 2. (B) Bring out the economic and environmental importance of forests. What are the reasons for forest degradation in India?

- Q 3. (A) Bring out the harmful effects of the use of chemical fertilizers and pesticides on farmers as well as consumers in Indian agriculture.

OR

- Q 3. (B) What do you understand by water management? What is its importance? Examine the arguments for and against small irrigation schemes and large dams.

- Q 4. (A) What is water pollution? What are the causes of water pollution in India? What policy measures do you suggest to reduce water pollution in India?

OR

- Q 4. (B) Discuss the causes of land degradation and policy measures taken to improve the quality of land resources in India.

P.T.O.

ગુજરાતી તરજૂમો

નોંધ: દરેક પ્રશ્નના ગુણ સરખા છે.

કુલ ગુણ:70

પ્ર 1. (અ) બિન આયોજિત શહેરીકરણને કારણે કયાં પર્યાવરણીય પ્રશ્નો ઉપસ્થિત થાય છે? ભારતમાં શહેરી પર્યાવરણમાં પ્રદુષણનો ઘટાડો કરવા માટે સરકારે લીધેલા પગલાંની ચર્ચા કરો.

અથવા

પ્ર 1. (બ) વાયુ પ્રદુષણના સ્ત્રોતો કયાં કયાં છે? ભારતમાં વાયુ પ્રદુષણ ઘટાડવા માટેના નીતિવિષયક અને વ્યક્તિગત પગલાં કયાં કયાં છે?

પ્ર 2. (અ) પર્યાવરણ પ્રદુષણ માટે ગ્રાહકો કેવી રીતે જવાબદાર છે? આપણી રોજીંદી જીંદગી માં આપણે પર્યાવરણ મિત્ર જીવન શૈલી કેવી રીતે અપનાવી શકીએ તેની ચર્ચા કરો.

અથવા

પ્ર 2. (બ) વનોનું આર્થિક અને પર્યાવરણીય મહત્વ સ્પષ્ટ કરો. ભારતમાં વનોના બગાડના કારણો કયાં કયાં છે?

પ્ર 3. (અ) રસાયણિક ખાતરો અને જંતુનાશક દવાઓની ઉપયોગથી ખેડૂતો અને ગ્રાહકો ઉપર પડતી હાનિકારક અસરો સ્પષ્ટ કરો.

અથવા

પ્ર 3. (બ) જળ વ્યવસ્થાપનનો આપ શું અર્થ સમજો છો? તેનું શું મહત્વ છે? નાની સિંચાઈ યોજનાઓ અને મોટા બંધોની તરફેણ અને વિરુદ્ધની દલીલો તપાસો.

પ્ર 4. (અ) જળ પ્રદુષણ એટલે શું? ભારતમાં જળ પ્રદુષણનાં કયા કારણો છે? જળ પ્રદુષણ ઘટાડવા માટે આપ શું નીતિવિષયક પગલાં સૂચવો છો?

અથવા

પ્ર 4. (બ) ભારતમાં જમીન બગાડના કારણો અને જમીનની ગુણવત્તામાં સુધારો કરવા માટેનાં નીતિવિષયક પગલાં ની ચર્ચા કરો.

X=X=X

(2)